

Handläggare
Bergmark Magnus
Hedlund Åsa
Thomas Fäldt

Datum
2019-01-22

Diarienummer
SCN-2019-0028

Socialnämnden

Verksamhetsplan, budget och internkontrollplan 2019

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta

att anta verksamhetsplan, budget och internkontrollplan 2019 enligt föreliggande förslag,

att delegera till förvaltningsdirektör att vidta nödvändiga åtgärder för att uppnå budget i balans utifrån åtgärder under inriktningsmål 1 samt

att överlämna antagen verksamhetsplan, budget och internkontrollplan till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Verksamhetsplan och budget 2019 beskriver hur nämnden ska förverkliga det övergripande styrdokumentet Mål och budget 2019–2021 som antogs i kommunfullmäktige den 10–11 december 2018.

Verksamhetsplanen visar hur nämndens politik bidrar till att uppfylla de inriktningsmål och uppdrag som fullmäktige har beslutat om. Nämndens budget visar hur nämnden fördelar de ekonomiska resurser som den tilldelats i Mål och budget 2019–2021.

Ärendet

Förvaltningen har utifrån den politiska inriktningen i det övergripande styrdokumentet Mål och budget 2019–2021 utarbetat ett förslag till verksamhetsplan för socialnämnden för år 2019.

Verksamhetsplanen ska vara ett aktiverande dokument som visar hur nämnden avser uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål och uppdrag till nämnden. Verksamhetsplanen anger vilka åtgärder nämnden ska genomföra under 2019. Åtgärderna synliggör nämndens satsningar och prioriteringar inom nämndens ansvarsområde. Planen ska vägleda förvaltningen i dess arbete under verksamhetsåret 2019.

Socialnämnden erhåller 722 739 tkr i kommunbidrag för 2019. Utöver kommunbidraget räknar förvaltningen med 175 469 tkr i övriga intäkter. Kommunbidraget är uppräknat för 2019 med volym, pris och riktade satsningar, det är även justerat med ett effektiviseringskrav. Det kommer att krävas fortsatt omställningsarbete för att säkerställa en budget i balans. Förvaltningen har hanterat fortsatta volymökningar under hösten 2018 och eftersträvar att ständigt förbättra insats- och vårdkedjor för att uppnå effektiviseringar.

Verksamhetsplanerna ska betraktas som treåriga (revideras årligen). Därför har formuleringar som håller över tid eftersträvats. Nämndmål och åtgärder kommer brytas ner till fler och mer konkreta aktiviteter per avdelningar och enheter. Det innebär att medarbetare och chefer på alla nivåer involveras och att deras kunskap och engagemang tas tillvara. Uppföljningen utvecklas och kompletteras med ingångsvärden och målvärden till aprilbokslutet 2019.

Bilagor

Verksamhetsplan och budget 2019

Socialförvaltningen

Kaisa Björnström
Direktör

Förvaltning eller nämnd eller enhet
Socialnämnden

Datum:
2019-01-22

Diarienummer:
SCN-2019-0028

Handläggare:
Åsa Hedlund, Magnus Bergmark, Thomas Fäldt

Verksamhetsplan och budget 2019

För socialnämnden

Ett aktiverande dokument som socialnämnden
fattade beslut om den 31 januari 2019

Innehåll

Inledning	3
Nämndens uppdrag.....	3
Omvärld och förutsättningar.....	3
Politisk plattform	4
Syftet med nämndens verksamhetsplan och budget	5
Inriktningsmål	6
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 1 Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi.....	6
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 2 Uppsala ska vara attraktivt att leva, verka och vistas i.....	9
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 3 Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande	13
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 4 Uppsala ska vara jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet	16
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 5 Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete	23
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 6 Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande.....	25
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 7 Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet	27
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 8 Uppsalas invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället	30
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 9 Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala.....	32
Budget 2019	35
Nämndens driftbudget.....	35
Nämndens investeringar.....	36

Inledning

Nämndens uppdrag

Socialnämnden ansvarar för individ- och familjeomsorg i alla åldrar med undantag för ekonomiskt bistånd. Det inkluderar stöd till barn, ungdomar och deras föräldrar, samt stöd till personer med beroendeproblematik. Nämnden ansvarar också för bostadssociala frågor, mottagande av ensamkommande barn, socialt utsatta EU-medborgare, familjerättsliga frågor, samordning av arbetet för att motverka våld i nära relation och insatser för den nationella minoriteten romer. Socialnämnden ansvarar även för kommunens förebyggande ANDTS-arbete.

Omvärld och förutsättningar

Under hösten 2018 har en omvärldsanalys och riskinventering genomförts som ett led i socialnämndens verksamhetsplanering för 2019. Utgångspunkten i arbetet har varit den trend- och omvärldsanalys Uppsala kommun gör varje år för att upptäcka händelser och trender som påverkar kommunens verksamhet. Förändringar av invånarnas värderingar och av befolkningens sammansättning, teknikutvecklingen, globaliseringen och klimatpåverkan är globala trender som påverkar världen, Sverige och även Uppsala kommun. Dessa trender påverkar Uppsalas mål att skapa en socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar kommun.

Uppsala är en kommun i stark tillväxt och under de kommande årtiondena kommer betydligt fler människor än idag att leva och vara verksamma i Uppsala. Den tydligaste demografiska förändringen är att invånarna blir fler och att de lever längre. Barn och ungdomar i skolålder samt personer i åldern 80 till 89 år förväntas att öka betydligt fram till 2021. Detta kommer att medföra stora anpassningsbehov inom välfärdsverksamheterna och innebär ekonomiska utmaningar för såväl socialnämnden som kommunen i stort. Enligt Mål och budget 2019–2021 har socialnämnden ett effektiviseringskrav om 3,1 procent. För att bättre möta målgruppernas behov av stöd och nå en budget i balans, ska socialförvaltningen även genomföra ett antal effektiviseringsåtgärder. Åtgärderna ska utgå från individernas behov, hålla hög kvalitet men även vara kostnadseffektiva och bidra till att höja individernas livskvalitet.

Hela den offentliga sektorn står inför stora rekryteringsbehov och det har blivit svårare att anställa medarbetare med rätt kompetens. Sveriges kommuner och landsting bedömer att befolkningsförändringarna med fler äldre och unga medför att över en halv miljon personer behöver rekryteras till välfärdssektorn fram till 2026.

Socialnämnden har idag stora utmaningar när det gäller att rekrytera och behålla kompetenta medarbetare inom framförallt barn- och ungdomsvården. Nämnden måste dessutom hantera ett ökat inflöde av ärenden. Mellan 2007 och 2017 har antalet orosanmälningar i gruppen 0–20 år ökat med 175 procent. När det gäller 0–12 år är ökningen 312 procent. Detta har inneburit både ökad arbetsbelastning och ökade kostnader. Ökningen beror till stor del på en skärpning i anmälningsskyldigheten från 2013 men till viss del också på att befolkningen växer.

Ökad psykisk ohälsa och tillgången till droger är två andra utmaningar som nämnden har att hantera i sin verksamhet. Både psykisk ohälsa och tillgången till droger medför att människor riskerar att hamna i utanförskap, missbruk och kriminalitet. Nämnden arbetar med en kombination av såväl förebyggande som främjande insatser för att minska riskfaktorer och stärka skyddsfaktorer.

Uppsala är överlag en ekonomiskt välmående kommun men i likhet med andra större kommuner i Sverige finns skillnader i hälsa, utbildning och arbete m m. Ojämlikheten i levnadsvillkor ökar mellan individer och bostadsområden, vilket banar väg för populistiska strömningar och spänningar mellan befolkningsgrupper. Samhällsutvecklingen med ökad polarisering innebär risk för social oro, missbruk och kriminalitet, vilket har en direkt påverkan på socialnämndens verksamhet. Nämnden samverkar med andra berörda nämnder, polisen, länsstyrelsen och regionen för att förebygga, förhindra och stävja social oro och missbruk.

En annan utmaning för socialnämnden är bristen på bostäder som nämndens målgrupp har råd med. Bostadsbristen kan medföra sämre och dyrare boendelösningar och längre placeringar utanför hemmet. Satsningen på att utveckla boendekedjan för nämndens målgrupper är fortsatt prioriterad och kommer att fortsätta.

Nämndens arbete med mottagande och integration av ensamkommande barn och unga utgör en svårplanerad verksamhet med anledning av oklarheter i migrationspolitiken på såväl nationell som EU-nivå. Förutsättningarna har förändrats med anledning av de senaste årens förändringar gällande asyltagstiftning och statsbidrag för mottagandet av ensamkommande barn och unga och nämndens verksamhet behöver fortsätta att anpassas utifrån rådande förutsättningar. Därtill råder otydlighet i ansvarsfördelningen gällande unga vuxna med tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt den s k gymnasielagen.

Sammantaget med övriga utmaningar ökar också mångfalden bland kommunens invånare, vilket innebär förändrade krav på hur kommunen utformar sin service. Olika personers behov behöver vägleda hur verksamheter prioriterar sin service. Detta visar sig bl a i digitaliseringen som förutsätter en ökad användning av digitala lösningar i alla delar av samhället och innebär också att förväntningarna på kommunens tjänster ökar. Socialnämnden har påbörjat ett förändringsarbete och det finns många områden som har potential att effektiviseras och utvecklas med stöd av ny teknik. Det är dock viktigt att hänsyn samtidigt tas till de kommuninvånare som inte kan eller vill ta del av den nya tekniken halkar efter.

Politisk plattform

Nämndens verksamhet syftar till att människor ska ges stöd till att utveckla sina resurser för att kunna leva ett så självständigt liv som möjligt. Genom nämndens verksamheter och insatser ska socialnämnden bidra till att tryggheten i Uppsala ökar. Det förebyggande arbetet ska stärkas för att både förekomma och stävja social oro.

Personer i behov av socialnämndens stöd ska både uppleva en högre grad av delaktighet och ges möjlighet att påverka både innehållet i hjälpen och vilka hjälpinsatser som ska tillhandahållas. Barns delaktighet prioriteras. Nämnden vill ge tidiga och förebyggande insatser, samt vård- och behandlingsinsatser som är tillgängliga, förutsägbara, rättssäkra och håller hög kvalitet samtidigt som de är

kostnadseffektiva. Socialnämnden ska ständigt omvärldsbevaka sin omvärld och invärld utifrån såväl kvalitativa som ekonomiska perspektiv. Samtliga verksamheter och insatser ska vila på evidens och beprövad erfarenhet.

Genom en nära samverkan med civilsamhället, myndigheter och andra huvudmän vill socialnämnden bidra till en tryggare välfärd och ett tryggare Uppsala, där ingen person faller mellan stolarna. Detta ställer höga krav på lyhördhet, kompromissvilja och en övertygelse om att vi når längre tillsammans.

Syftet med nämndens verksamhetsplan och budget

Nämndens verksamhetsplan och budget beskriver hur nämnden ska förverkliga kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och budget 2019–2021.

Nämnden följer upp sin verksamhetsplan och budget i samband med kommunens gemensamma uppföljning per april, delårsbokslutet per augusti och årsbokslutet. Nämnden ansvarar för att löpande följa upp och analysera utvecklingen inom sina respektive verksamhetsområden.

I samband med att nämnden beslutar om sin verksamhetsplan och budget beslutar den även om sin plan för intern kontroll. Socialförvaltningen ansvarar för att omsätta planerna i praktisk handling.

Begrepp som används i verksamhetsplanen

Inriktningsmål	Kommunfullmäktiges mål i <i>Mål och budget</i> . Nämnden konkretiserar inriktningsmålen genom att beskriva åtgärder till uppdragen och vid behov komplettera med egna nämndmål, strategier och åtgärder.
Uppdrag	Kommunfullmäktiges uppdrag till nämnden i <i>Mål och budget</i> . Nämnden tar fram åtgärder för att beskriva hur nämnden genomför uppdragen. Vid behov kan nämnden också ta fram strategier för genomförandet av uppdragen.
Nämndmål	Nämnden kan för att bidra till måluppfyllelse konkretisera inriktningsmålen genom att formulera egna nämndmål med tillhörande strategier och åtgärder.
Budget	Nämndens budget utgår från <i>Mål och budget</i> och preciseras i nämndens detaljbudget. Nämnder som har både en systemledarroll och en egenregi redovisar budgeten separat för de båda rollerna.
Strategi	Visar nämndens långsiktiga vägval för hur den ska nå sina mål. Nämnden tar i sina strategier även hänsyn till kommunens program och policyer. Nämnden kan i beskrivningen av sina strategier visa vad som behöver göras även bortom 2018 för att sätta in åtgärderna i ett sammanhang.
Åtgärd	Visar vilka initiativ nämnden tar för att förverkliga sina strategier och uppdrag. Det kan exempelvis handla om att nämnden gör riktade satsningar, fattar nödvändiga beslut, tillsätter en utredning eller startar en försöksverksamhet. Åtgärder för att öka jämställdheten ska alltid övervägas. För nämnder som har både en systemledarroll och en egenregi behöver det framgå om åtgärden enbart gäller för egenregin eller om den gäller alla.
Förväntad effekt	Konkretiserar en åtgärd och beskriver vad den ska leda till. Underlättar på så sätt uppföljningen av åtgärder.
Styrdokument	Visar om åtgärden finns i, eller kan kopplas till genomförandet av, ett befintligt styrdokument (t.ex. program eller handlingsplan).

Inriktningsmål

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 1

Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi

Nämndmål: Nämnden ska ha en hållbar och jämställd ekonomi i balans

Nämndens verksamhet syftar till att människor ska ges stöd att utveckla sina resurser för att kunna leva ett så självständigt liv som möjligt. För att bättre möta individernas behov av stöd och nå en budget i balans, ska socialförvaltningen genomföra ett antal effektiviseringsåtgärder. Åtgärderna ska utgå från individernas behov, hålla hög kvalitet men även vara kostnadseffektiva och bidra till att höja individernas livskvalitet. Åtgärderna innebär förändringar av nämndens öppenvårdsinsatser inom barn-, ungdoms- och missbruksvården och i utbudet av hem för vård eller boende (HVB) som nämnder bedriver i egen regi. Åtgärderna redovisas nedan samt under respektive uppdrag under de följande inriktningsmålen.

Tillsammans med regionen ska socialförvaltningen se över roller och kostnadsansvar i de avtal och projekt som nämnden driver i samverkan med regionen. Målsättningen är att parterna ska ta ett tydligare ansvar för den målgrupp som enligt lag faller inom respektive parts ansvarsområde.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Socialförvaltningen ska vidta nödvändiga åtgärder så att nämndens öppenvårdsinsatser inom barn-, ungdoms- och missbruksvården tillgodoser individernas behov, håller hög kvalitet och är kostnadseffektiva.		Säkerställer att nämndens öppenvårdsinsatser inom barn-, ungdoms- och missbruksvården tillgodoser individernas behov, håller hög kvalitet och är kostnadseffektiva.
Socialförvaltningen ska vidta nödvändiga åtgärder så att nämndens utbud av HVB-verksamheter i egen regi inom barn- och ungdomsvården tillgodoser individernas behov, håller hög kvalitet och är kostnadseffektiva.		Säkerställer att nämndens utbud av HVB-verksamheter i egen regi inom barn- och ungdomsvården tillgodoser individernas behov, håller hög kvalitet och är kostnadseffektiva.
Socialförvaltningen ska se över roller och kostnadsansvar i projekt och avtal som bedrivs i samverkan med regionen.		Tydligare och förbättrad ansvars- och kostnadsfördelning vid samverkan med regionen.

För att bedöma statusen av uppdraget kommer aktiviteter och åtgärder att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning.

Nämndens mål: Nämnden ska ha en hållbar och jämställd ekonomi i balans

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			
Andel invånare som ej återaktualiserats ett år efter avslutad utredning eller insats:						
a: Barn 0–12 år						
b: Ungdomar 13–20 år						
c: Vuxna med missbruksproblem						
Andel invånare som får sina behov tillgodosedda genom insats:						
a: Barn 0–12 år						
b: Ungdomar 13–20 år						
c: Vuxna med missbruksproblem						
Nettokostnader för projekt som enligt avtal bedrivs i samverkan med regionen						

Uppdrag: 1.12 Genomföra en koncernövergripande kartläggning hur resurser fördelas mellan män och kvinnor senast 2022 i syfte att uppnå en jämställd resursfördelning.

All verksamhet som socialnämndens ansvarar för ska vara jämställd oavsett kön och insats. För att säkerställa det behöver kunskapen om hur nämndens resurser fördelas mellan män och kvinnor eller pojkar och flickor höjas. Under planperioden 2019–2021 kommer socialnämnden att utreda om det inom verksamheterna förekommer skillnader mellan könen och om dessa i så fall är motiverade.

Barn- och ungdomsvården står för den största andelen av nämndens budget. För 2019 beräknas den uppgå till ca 530 miljoner kronor, vilket utgör 61 procent av nämndens totala budget. För att säkerställa att pojkar och flickor med samma behov får likvärdiga insatser, kommer nämnden under 2019 att utreda om det föreligger skillnader mellan könen och om dessa är motiverade.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Utreda om det förekommer omotiverade skillnader i fördelning av insatser mellan pojkar och flickor inom barn- och ungdomsvården.		Säkerställa att resurserna mellan flickor och pojkar fördelas lika utifrån deras behov, i syfte att uppnå en jämställd resursfördelning.

För att bedöma statusen av uppdraget kommer aktiviteter och åtgärder att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning. Sedan den 1 januari 2019 följs åtgärder upp mot de nationella jämställdhetspolitiska målen. Uppföljning utifrån kön ska alltid göras när det finns möjlighet.

Kommunfullmäktiges uppdrag: 1.12 Genomföra en koncernövergripande kartläggning hur resurser fördelas mellan män och kvinnor senast 2022 i syfte att uppnå en jämställd resursfördelning.

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			

Andel invånare med insats efter myndighetsbeslut:

a: Barn 0–12 år

b: Ungdomar 13–20 år

Andel aktualiserade invånare:

a: Barn 0–12 år

b: Ungdomar 13–20 år

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 2

Uppsala ska vara attraktivt att leva, verka och vistas i

Uppdrag: 2.1 Stärk arbetet med att förebygga och förhindra social oro samt öka tryggheten.

För att Uppsala ska vara en attraktiv kommun att leva, verka och vistas i behöver kommunen arbeta förebyggande med trygghet och säkerhet. Målsättningen i Mål och budget 2019–2021 är att tryggheten ska öka i hela kommunen och inte vara ett privilegium för några få utan en rättighet för alla. Genom områdesarbete ska social oro förebyggas och förhindras och insatser för att bekämpa kriminalitet kombinerat med förebyggande insatser ska ge resultat. Under 2018 har social oro förekommit på flera platser i Uppsala. Trygghetsundersökningen som genomfördes under årsskiftet 2017–2018 visar att Uppsalaborna generellt känner låg oro för att utsättas för brott i det egna bostadsområdet, men att det finns skillnader mellan olika bostadsområden. Socialnämnden bidrar till kommunens trygghetsskapande arbete genom att i samverkan med andra förvaltningar och aktörer medverka i ett antal olika aktiviteter. Nämnden arbetar också med att förebygga social oro och öka tryggheten, vilket bland annat beskrivs under uppdrag 4.4.

I Mål och budget för 2019–2021 har nämnden tilldelats 7,5 miljoner konor för trygghetsinsatsning inom socialtjänsten. Inom ramen för detta ska grund-bemanningen inom socialtjänstens myndighetsutövande barn- och ungdomsvård stärkas och ungdomsjourens arbete ska utvecklas och förstärkas.

Nämnden ska arbeta för att fler individer får sina behov av insatser tillgodosedda på hemmaplan. Forskningen visar att barn mår bättre om de kan vara kvar i sin hemmiljö. I syfte att minska placeringarna av barn och ungdomar kommer nämnden utreda möjligheterna att införa sk säkerhetsteam inom barn- och ungdomsvården. Modellen har med framgång prövats och införts i bland annat Karlstads kommun. Grundidéen är att barn och ungdomar ska kunna bo kvar hemma även om det finns missbruk och psykisk ohälsa i familjen. Arbetet utgår från modellen Signs of Safety som förvaltningen sedan tidigare tillämpar. Genom säkerhetsplanering tillsammans med barn, föräldrar och deras nätverk undersöks vad som krävs för att barnen i möjligaste mån ska kunna växa upp tillsammans med sina föräldrar eller sitt naturliga nätverk. Arbetet utgår hela tiden från barnets bästa och dess situation och barnet görs delaktigt genom hela processen på olika sätt. En viktig förutsättning är att det finns flera personer runt barnet i ett nätverk som kan stötta, t ex mor- och farföräldrar, grannar och skolpersonal.

Socialnämnden ansvarar för den sakpolitiska frågan våld i nära relationer. Den som är utsatt för hot och våld av någon som står denne nära kan genom olika insatser få stöd från socialtjänsten. Det kan till exempel vara ett tillfälligt boende i syfte att den utsatta ska kunna lämna hemmet. Under 2019 ska socialförvaltningen se över insatserna för våldsutsatta, särskilt vad gäller skyddsplaceringar. Förvaltningen ska säkerställa att insatserna håller hög kvalitet och på effektivt sätt möter målgruppens behov av stöd. Insatserna ska vara tillgängliga, trygga och bidra till att höja målgruppens livskvalitet. I ärenden där barn är drabbade ska insatserna ha ett tydligt barnperspektiv.

Under 2019 kommer utbildningsinsatser att genomföras för att säkerställa att handläggare inom förvaltningen och övrig berörd personal, har tillräcklig kunskap och kompetens för att möta kommuninvånarnas behov av stöd, skydd och behandling inom området våld i nära relationer.

Som ett komplement till nämndens eget arbete, betalar nämnden ut bidrag till föreningar som arbetar mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck samt ger stöd och behandling till våldsutövare. Syftet med förenings-bidragen är att kommunen ska kunna erbjuda en bredd av stödinsatser som går utanför gängse myndighetsutövning samt att öka samverkan mellan offentlig- och ideell sektor. Stödet till ideell sektor går dessutom i linje med det mål i program- och handlingsplan som särskilt pekar ut samverkan som en framgångsfaktor i arbetet mot våld i nära relationer. Målet är att på lång sikt stärka organisationer som har en lång och väldokumenterad erfarenhet av att jobba med personer som är våldsutsatta och våldsutövare.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Stärka grundbemanningen inom den myndighetsutövande barn- och ungdomsvården.		Ökad trygghet och säkerhet för kommunens invånare.
I samverkan med andra berörda nämnder, genomföra åtgärder för att förhindra och förebygga social oro samt öka tryggheten.	Handlingsplan för trygghet och säkerhet 2018–2022 Handlingsplan - Gottsunda/Valsätra	Ökad trygghet och säkerhet för kommunens invånare.
Utvärdera det tidiga och förebyggande arbetet som sker i samarbetet SSPF (socialtjänst, skola, polis, fritid och bibliotek) samt se över möjligheterna att utöka det till att även omfatta fler årskurser.	Handlingsplan för trygghet och säkerhet 2018–2022 Handlingsplan - Gottsunda/Valsätra	Ett ständigt förbättrande av det förebyggande arbetet med målsättningen att färre barn ska bli föremål för framtida insatser hos socialtjänsten.
Utreda möjligheterna att införa säkerhetsteam inom barn- och ungdomsvården.		Placeringar av barn och ungdomar minskar och fler barn och ungdomar kan växa upp på hemmaplan.
Fortsätta samverkan med kulturnämnden och arbetsmarknadsnämnden för att gemensamt bidra till en social hållbar stadsutveckling.	Handlingsplan - Gottsunda/Valsätra	
Implementering av program och handlingsplan mot kvinnofridskränkningar och våld i nära relationer med stöd till andra nämnder att följa program och handlingsplan.	Handlingsplan mot kvinnofridskränkningar, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck	Handläggare inom förvaltningen samt övrig berörd personal, har tillräcklig kunskap och kompetens för att möta kommuninvånarnas behov av stöd, skydd och behandling. Berörd personal kan fatta välgrundade och likvärdiga beslut.
Uppdra åt socialförvaltningen att återkomma till nämnden med förslag på åtgärder som säkerställer att skyddsinsatserna för våldsutsatta är tillgängliga, trygga och höjer målgruppens livskvalitet samt har ett	Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning Handlingsplan mot kvinnofridskränkningar, våld i nära	Insatserna är effektiva och möter den våldsutsattas behov av stöd samt har ett barnperspektiv i ärenden där barn är drabbade.

barnperspektiv i ärenden där barn är drabbade.

relationer och hedersrelaterat våld och förtryck

Stöd till föreningar som stödjer implementering av program mot kvinnofridskränkningar och våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck.

Handlingsplan mot kvinnofridskränkningar, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck

Kommunen kan erbjuda en större bredd av stödinsatser samt stöd och hjälp som går utanför gängse myndighetsutövning. Det ger en ökad samverkan mellan offentlig och ideell sektor verksamma inom samma område. Målet är att på lång sikt stärka organisationer som har en lång och väldokumenterad erfarenhet av att jobba med personer som är våldsutsatta och våldsutövare.

För att bedöma statusen av uppdraget kommer aktiviteter och åtgärder med koppling till ovan nämnda styrdokument att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning. Beslutat och utbetalt ekonomiskt stöd ska följas upp årligen och utvärderas utifrån innehållet i bidragsbeslutet. Resultat av förebyggande åtgärder är relativt svåra att mäta då de är beroende av ett långt tidsspänn. Till den del de går att mäta årligen, till exempel via brukarenkät och liknande instrument, kommer uppföljning att redovisas.

Kommunfullmäktiges uppdrag 2.1 Stärk arbetet med att förebygga och förhindra social oro samt öka tryggheten.

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			

Andel invånare med insats efter myndighetsbeslut:

a: Barn 0–12 år

b: Ungdomar 13–20 år

Andel aktualiserade invånare:

a: Barn 0–12 år

b: Ungdomar 13–20 år

Uppdrag: 2.9 Beakta näringslivsperspektivet i kommunala beslut.

Av förutsättningarna i Mål och budget 2019–2021 följer att Uppsala ska vara en kommun som lockar företag och där nya och etablerade företag har förutsättningar att starta och växa.

Socialnämnden kommer i kontakt med många externa leverantörer. Som ett led i den pågående översynen av avtalsprocessen, har nämnden goda möjligheter att utveckla kontakterna med externa utförare. Det kan t ex ske genom fortbildning och genom erfarenhetsutbyte.

Nämnden ska säkerställa att näringslivsperspektivet beaktas vid beslutsfattande.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Vid kommunala beslut ska säkerställas att näringslivsperspektivet har beaktats.	Näringslivsprogram för Uppsala kommun 2018	Att beslut som fattas i verksamheten är kostnadsmedvetna och välgrundade utifrån ett näringslivsperspektiv.
Uppdra till förvaltningen att återkomma till nämnden med förslag på hur förvaltningen kan stimulera till dialog och erfarenhetsutbyte med näringslivet.	Näringslivsprogram för Uppsala kommun 2018	Genom dialog och erfarenhetsutbyte med näringslivet säkerställs att nämndens verksamheter håller hög kvalitet för Uppsalas invånare.
Uppdra åt förvaltningen att inrätta ett branschråd.	Näringslivsprogram för Uppsala kommun 2018	Genom dialog och erfarenhetsutbyte med näringslivet säkerställs att nämndens verksamheter håller hög kvalitet för Uppsalas invånare.

För att bedöma statusen av uppdraget kommer aktiviteter och åtgärder med koppling till ovan nämnda styrdokument att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning.

Uppdrag: 2.13 Inför 24 timmars-garanti för samtal mellan vårdnadshavare och socialtjänst när unga begår brott.

När ett barn eller en ungdom har gripits av polisen misstänkt för ett brott, ska socialtjänsten alltid underrättas. För att säkerställa att vårdnadshavarna kontaktas så snart som möjligt, införs en 24 timmars-garanti.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Under 2019 ska arbete påbörjas med att införa en 24 timmars-garanti för samtal mellan vårdnadshavare och socialtjänst när unga begår brott		Minska barn och ungdomars benägenhet att begå brott.

För att bedöma statusen av uppdraget kommer aktiviteter och åtgärder att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning. Uppföljning ska göras i de ärenden där polisen har anmält till socialtjänsten att ett barn eller en ungdom är misstänkt för brott och där socialtjänsten har eller borde ha kontaktat vårdnadshavare inom 24 timmar.

Kommunfullmäktiges uppdrag: 2.13 Inför 24 timmars-garanti för samtal mellan vårdnadshavare och socialtjänst när unga begår brott.						
Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			
Antal anmälningar från polisen i samband med att ett barn eller en ungdom är misstänkt för brott						
Antal anmälningsärenden där socialtjänsten har kontaktat vårdnadshavare inom 24 timmar						

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 3

Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande

Uppdrag: 3.1 Aktivt och strategiskt arbeta med digital utveckling och innovation, genom bland annat testbäddar, för att utveckla den egna verksamheten, stärka klimatarbetet och skapa ett smart och hållbart Uppsala.

Nämnden fortsätter satsningen på att utveckla processtyrningen och det systematiska kvalitetsarbetet inom förvaltningen. Nämnden deltar också i arbetet med att ta fram ett nytt verksamhetssystem tillsammans med övriga nämnder som arbetar med hälsa, vård och omsorg.

Nämnden arbetar med att öka digitaliseringen av socialförvaltningens verksamhet i syfte att minska pappershanteringen inom förvaltningen och möjliggöra för digitala möten. Andra aktiviteter, som ”en väg in”, handlar om samordning via mottagningsenheter för att förenkla medborgarnas kontakter med nämndens verksamheter men även för att medarbetare lättare ska nå varandra. En annan målsättning är att dela information digitalt på ett effektivt sätt som utgår från medborgarnas behov och önskemål och som samtidigt tar hänsyn till medarbetarnas situation.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Strategiskt och aktivt arbeta för att digitalisera socialförvaltningen.	Strategiska planen för IT-utveckling och digitalisering	Att genom digitalisering effektivisera verksamheten för att möta ökat ärendeflöde och ökad arbetsbelastning samt minska pappershanteringen.

För att bedöma statusen av uppdraget kommer aktiviteter och åtgärder med koppling till ovan nämnda styrdokument att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning. Redovisning av digitaliseringsaktiviteter sker hos respektive avdelning.

Uppdrag: 3.8 Öka återanvändning och återvinning genom förbättrade och enklare möjligheter för invånare att källsortera, samt vidta åtgärder för att öka försäljningen på Återbruket.

Av Mål och budget 2019–2021 framgår att Uppsalas kommuns målsättning är att vara världsledande i miljö- och klimatomställningen samt att förbättra beredskapen för ett förändrat klimat. Visionen är en omställning till fossilfritt 2030 och ett klimatpositivt Uppsala 2050. Detta ställer krav på kraftfulla insatser inom en mängd områden.

Socialnämnden utgår från aktuella styrdokument i klimat- och miljöarbetet och strävar efter att utveckla verksamheten så att den blir ekologiskt hållbar. Det sker bland annat genom att öka användningen av miljövänliga transporter, energisnåla lokaler och ekologisk mat på nämndens boenden. Målsättningen är att cykel och kollektiva transporter ska användas i så hög grad som möjligt och fordonen ska inte använda fossila bränslen. I avtal med externa utförare ska krav ställas för att leverantörer i hög grad ska använda fossilbränsle fria och miljövänliga transporter och fordon. I de verksamheter som nämnden finansierar ska livsmedel så långt som möjligt vara närodlade och maten ekologisk. Arbetet under uppdrag 3.1 är en del i nämndens

miljöarbete och syftar bl a till att pröva ny teknik för att minska resande och pappersanvändning.

Ett systematiskt arbete krävs för att nå Uppsala kommuns miljö- och klimatmål. Nämnden behöver därför fortsätta arbetet med att skapa strukturer och samverkansformer inom den större organisationen och i relation till andra nämnder.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Fortsätta arbetet med att utveckla strukturer för systematiskt arbete med ekologisk hållbarhet med fokus på minskade och mer miljövänliga transporter, ökad cykelanvändning och ökad andel ekologiska livsmedel. Åtgärderna samordnas med kommunstyrelsen och övriga nämnder.	Miljö- och klimatprogrammet	Medarbetarna på förvaltningen har kunskap och möjligheter att återanvända och återvinna och använda så miljövänliga transportmedel som är möjligt. Nämnden bidrar till att på sikt nå Uppsalas klimat- och miljömål.

För att bedöma statusen av uppdraget kommer aktiviteter och åtgärder med koppling till ovan nämnda styrdokument att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning.

Avdelningarna ska redovisa hur de har bidragit i klimat- och miljöarbetet samt hur stor andel av inköpen som utgörs av ekologiska livsmedel. När det gäller externa utförare sker uppföljning i samband med avtalsuppföljning.

Kommunfullmäktiges uppdrag: 3.8 Öka återanvändning och återvinning genom förbättrade och enklare möjligheter för invånare att källsortera, samt vidta åtgärder för att öka försäljningen på Återbruket.

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			
Total andel inköp avseende livsmedel						
Andel inköp av ekologiska livsmedel						

Uppdrag: 3.9 Öka andelen förnybar energi och öka takten i arbetet med energieffektivisering och energisparande.

Som framgår under uppdrag 3.8 utgår socialnämndens miljö- och klimatarbete från kommunens miljö- och klimatprogram. Förvaltningen har påbörjat ett arbete med kartläggning och samordning av miljö- och klimatfrågor, vilket kommer att fortsätta under 2019. En del avdelningar har påbörjat arbetet genom en ökad andel ekologiska livsmedel och minskad bilanvändning till förmån för cykel.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Fortsätta arbetet med att utveckla strukturer för systematiskt arbete med ekologisk hållbarhet med fokus på minskade och mer miljövänliga transporter, ökad cykelanvändning och ökad andel ekologiska livsmedel. Åtgärderna samordnas med kommunstyrelsen och övriga nämnder.	Miljö- och klimatprogrammet	Nämnden bidrar till att på sikt nå Uppsalas klimat- och miljömål.
Kartlägga och ta fram en handlingsplan med prioriterade åtgärder för förvaltningens miljö- och klimatarbete.	Miljö- och klimatprogrammet	Genom en handlingsplan blir klimat- och miljöarbetet mer överskådligt och det blir lättare för förvaltningen att prioritera åtgärder.

För att bedöma statusen av uppdraget kommer aktiviteter och åtgärder med koppling till ovan nämnda styrdokument att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning.

Avdelningarna ska redovisa hur de har bidragit i klimat- och miljöarbetet samt hur stor andel av inköpen som utgörs av ekologiska livsmedel. När det gäller externa utförare sker uppföljning i samband med avtalsuppföljning.

Kommunfullmäktiges uppdrag: 3.9 Öka andelen förnybar energi och öka takten i arbetet med energieffektivisering och energisparande.						
Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			
Total kostnad för drivmedel						
Kostnad för fossila drivmedel						
Kostnad för miljövänliga drivmedel						

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 4

Uppsala ska vara jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet

Nämndmål: Jämlikhet i hälsa och levnadsvillkor ska öka

Som en del i den nationella strategin för romsk inkludering, utsåg kulturdepartementet Uppsala kommun till en av utvecklingskommunerna för romsk inkludering 2016 - 2020. Den övergripande målsättningen med den nationella strategin är att den rom som fyller 20 år 2032 ska ha likvärdiga möjligheter i livet som den som är icke-rom. Socialnämnden har det kommunövergripande samordningsansvaret för utvecklingsarbetet med romsk inkludering. Arbetet innefattar bl a att bygga upp en struktur i den kommunala förvaltningen för att förbättra romers inkludering. Arbetet är rättighetsbaserat och utgår från den nationella strategin för romsk inkludering 2012-2032 och från Lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk.

En av socialnämndens utmaningar är det ökade antalet orosanmälningar som rör barn och ungdomar. Mellan 2007 och 2017 har antalet orosanmälningar i gruppen 0-20 år ökat med 175 procent. När det gäller 0-12 år är ökningen 312 procent. Ökningen har inneburit en ökad arbetsbelastning för medarbetarna på socialförvaltningen. För att säkerställa att målgruppen får rätt hjälp i rätt tid, behöver socialförvaltningen stärka grundbemanningen inom den myndighetsutövande barn- och ungdomsvården.

Socialnämnden ansvarar för mottagande av ensamkommande barn och unga. Den nya gymnasielagen innebär att personer som har fått eller annars skulle få ett beslut om utvisning kan få uppehållstillstånd för studier på gymnasiet om de uppfyller vissa krav. I Uppsala kommun bedöms antalet sökande enligt den nya gymnasielagen vara cirka 200 personer. De bor och går i skolan i kommunen och har i praktiken små möjligheter att själv lösa sitt boende. Varken Migrationsverket eller kommunen har något ansvar för att hjälpa dem, utöver de mycket begränsade möjligheter till stöd som socialtjänstlagen medger. Individerna kan därför förväntas vara kvar som elever i gymnasiet och boende i kommunen under en tid. Utifrån den situation som den nya gymnasielagen medfört behöver en mer långsiktig inriktning utarbetas, både för de enskilda och för att de kommunala verksamheter som möter gruppen ska kunna arbeta effektivt. Socialnämnden behöver därför samverka med arbetsmarknadsnämnden och utbildningsnämnden i syfte att åstadkomma en långsiktig inriktning för arbetet.

Socialnämnden ansvarar också för frågor gällande socialt utsatta EU-medborgare. Nämnden har förändrat sitt arbete mot målgruppen genom att stänga dagverksamheten till förmån för uppsökande arbete. I arbetet med målgruppen samverkar nämnden med bland annat rumänska ambassaden, polis och ideell sektor.

SUF står för Samverkan, Utveckling och Föräldraskap. SUF Kunskapscentrum arbetar med stöd till barn och föräldrar i familjer där någon av föräldrarna har intellektuell funktionsnedsättning eller andra kognitiva svårigheter. I första hand vänder sig SUF Kunskapscentrum till professionella inom kommuner och regionen som möter de aktuella familjerna i sitt arbete. Därutöver fungerar centret som kunskapsförmedlare även för individer i behov av stöd (barn, föräldrar och andra anhöriga), beslutsfattare och forskare. Målet med verksamheten är att förebygga att barn far illa, sträva efter att skapa jämlika levnadsvillkor för personer med funktionsnedsättningar för delaktighet i

samhället samt stödja professionella som behöver skapa bra förutsättningar för ett anpassat stöd. I Mål och budget 2019–2021 har socialnämnden tilldelats 1 miljon kronor för ett avtal med SUF-Kunskapscentrum.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Utifrån framtagen aktivitetsplan fortsätta samordna det kommunövergripande arbetet med romsk inkludering och Uppsala som utvecklingskommun för romsk inkludering.	Handlingsplan för att främja mänskliga rättigheter	Romers levnadsvillkor och tillgång till sina rättigheter på lika villkor i samhället förbättras.
Stärka grundbemanningen inom den myndighetsutövande barn- och ungdomsvården.		Förbättrad arbetsmiljö för medarbetarna inom den myndighetsutövande barn- och ungdomsvården. Medarbetarna får bättre förutsättningar att fatta välgrundade och likvärdiga beslut. Samtidigt säkerställs individernas behov av stöd, skydd och behandling.
På uppdrag av kommunstyrelsen ska socialnämnden i samverkan med arbetsmarknadsnämnden och utbildningsnämnden utreda ett förslag till en långsiktig inriktning för arbetet med de som fått uppehållstillstånd enligt den nya gymnasielagen.		Förutsebarhet för såväl kommunen som de ungdomar som omfattas av den nya gymnasielagen.
Utreda hur framtida stödinsatser på bästa sätt kan organiseras kring socialt utsatta EU-medborgare.		
Ingå avtal med regionen och övriga kommuner om SUF-verksamhet.	Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Förutsättningarna för barn i familjer där någon av föräldrarna har intellektuell funktionsnedsättning eller andra kognitiva svårigheter förbättras.

För att bedöma statusen av uppdraget kommer aktiviteter och åtgärder med koppling till ovan nämnda styrdokument att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning.

Nämndmål: Jämlikhet i hälsa och levnadsvillkor ska öka

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			
Antal socialsekreterare inom barn- och ungdomsvården						

Uppdrag: 4.1 Utveckla en äldrevänlig kommun inom ramen för WHO:s nätverk

En av de viktigaste politiska frågorna, inte bara i Uppsala kommun utan också i övriga Sverige och stora delar av världen, är hur samhället ska möta och hantera behoven och förväntningarna från en växande äldrebefolkning. Under de kommande åren måste samhället förbereda sig på den framtida befolkningsutvecklingen och planera för hur den ska mötas på bästa sätt under kommande decennium. Socialnämnden bidrar bl a

genom att delta i arbetet med att utveckla en äldrevänlig kommun som äldrenämnden samordnar. Nämnden planerar och arbetar också för att kunna möta ett ökat behov av insatser från socialtjänsten hos äldre.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
I samverkan med övriga nämnder ta fram och genomföra åtgärder i den kommande handlingsplanen för en äldrevänlig kommun.	Handlingsplan för en äldrevänlig kommun.	Uppsala kommun klarar att möta och hantera behoven hos en växande äldre befolkning.

För att bedöma statusen av uppdraget kommer aktiviteter och åtgärder med koppling till ovan nämnda styrdokument att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning.

Uppdrag: 4.4 Fortsätta utvecklingen av främjande, förbyggande och tidiga insatser för barn och unga, bland annat genom att utöka Uppsala ungdomsjours arbete mot barn i lägre åldrar. (KS, UBN, AMN, SCN, OSN, KTN och IFN)

Att investera i barns utveckling är en av de viktigaste vägarna till social hållbarhet och minskade skillnader i hälsa och utbildning. Barnets bästa ska alltid sättas i första rummet och kommunen ska arbeta med förebyggande åtgärder och tidiga insatser, enligt förutsättningarna i Mål och budget 2019–2021. Socialnämnden arbetar med dessa frågor på flertal områden, bl a genom samverkan mellan socialtjänst, skola, polis och fritid (SSPF). Från socialförvaltningen deltar Uppsala ungdomsjour, Ungdomscentrum och socialnämndens myndighetsutövande del. Målsättningen med SSPF är att förebygga social oro genom ett områdesbaserat samarbete med lokala aktörer i syfte att tidigt upptäcka ungdomar som är i riskzon för utanförskap, droger, kriminalitet och radikaliserings.

Kommunens högstadieskolor är fördelade på fyra SSPF-grupper som samordnas av Uppsala ungdomsjour. I Gottsunda/Valsätra finns också gruppen SSPF-junior, som arbetar med sju mellanstadieskolor i området utifrån handlingsplanen för Gottsunda/Valsätra. SSPF-grupperna träffas var fjortonde dag och möjliggör så att alla aktörer får en gemensam bild av nuläget. Det gäller aktuella fenomen som exempelvis trender, oro, narkotika eller andra risker. Det innebär också en möjlighet att lyfta grupper av ungdomar eller enskilda ungdomar anonymt för att rådgöra kring olika situationer. Uppsala ungdomsjour ska utöka SSPF-junior till fler skolor i Uppsala under 2019.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Fortsätta att samordna arbetet med SSPF-grupper samt utreda möjligheterna att utöka arbetet till att även omfatta mellanstadiet i fler delar av Uppsala.	Handlingsplan - Gottsunda/Valsätra Handlingsplan för trygghet och säkerhet	Tidigt upptäcka barn och ungdomar i riskzon som annars riskerar att hamna i utanförskap, droger och kriminalitet m m.
Initiera samverkan med utbildningsförvaltningen i syfte att öka antalet orosanmälningar från förskolan.		Säkerställer att fler barn i behov av stöd nås av tidiga insatser.

Fortsatt implementering av projekt Insats Sofia.	Handlingsplan för trygghet och säkerhet	Förebygga att barnen i missbruksfamiljer hamnar i utanförskap, kriminalitet eller eget missbruk som vuxna.
Fortsätta och vidareutveckla samarbetet med utbildningsnämnden i arbetet mot narkotika i skolan.	Handlingsplan för trygghet och säkerhet	Att ungdomar inte ska exponeras för droger och att de själva kan göra kloka val. Det finns effektiva rutiner och arbets sätt för att möjliggöra tidig upptäckt av ungdomar som använder droger.
I samverkan med utbildningsnämnden se över om det finns behov av att samordna föräldrautbildningar.		

För att bedöma statusen av uppdraget kommer aktiviteter och åtgärder med koppling till ovan nämnda styrdokument att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning.

Kommunfullmäktiges uppdrag: 4.4 Fortsätta utvecklingen av främjande, förebyggande och tidiga insatser för barn och unga, bland annat genom att utöka Uppsala ungdomsjours arbete mot barn i lägre åldrar. (KS, UBN, AMN, SCN, OSN, KTN och IFN)

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			
Andel barn och ungdomar med myndighetsbeslut om en insats						
Andel aktualiserade barn och ungdomar						
Antal orosanmälningar från förskolan						

Uppdrag: 4.8 Utveckla det förebyggande arbetet för att främja psykisk hälsa. (AMN, OSN, SCN, ÄLN, KTN och IFN)

En god fysisk och psykisk hälsa är väsentlig för alla aspekter i livet. Psykisk ohälsa ökar riskerna att hamna i utanförskap, missbruk och kriminalitet. Kommunen behöver därför arbeta förebyggande i syfte att färre människor ska hamna i ett utanförskap till följd av missbruk, som en konsekvens av psykisk ohälsa. Det är betydelsefullt både av humanitära och samhällsliga skäl.

Att förebygga psykisk ohälsa är en del av socialnämndens grunduppdrag. En del i nämndens arbete med arbete för psykisk hälsa utgår från verksamhetsplanen för närvårdssamverkan, som nämnden beslutade att anta under hösten 2018. Närvård är ett samlingsbegrepp för det samverkansarbete som bedrivs inom hälso- och sjukvård och social omsorg mellan Uppsala kommun och Region Uppsala. Uppdraget omfattar samverkan mellan huvudmännen men också internt inom kommunen och regionen.

Som ett led i det förebyggande arbetet för barn och ungdomar ingår bland annat suicidprevention. När det gäller vuxna riktar sig nämndens verksamhet enbart mot personer med en missbruksproblematik, som också är stort överrepresenterade när det gäller suicid och suicidförsök.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
I samverkan med arbetsmarknadsnämnden, omsorgsnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och regionen genomföra åtgärder i verksamhetsplan för närvårdssamverkan för att främja psykisk hälsa.	Verksamhetsplan för närvårdssamverkan Nationella jämställdhetspolitiska målet om jämställd hälsa	Förbättrad psykisk hälsa genom bättre och samordnat stöd för kommunens invånare.
Samverka med regionen och länsstyrelsen utifrån Regional överenskommelse (RÖK) gällande integration och etablering med fokus på ensamkommande barn och unga.		Förbättrad integration och etablering
Fortsätta arbetet utifrån den nationella satsningen psykisk hälsa 2019.		Förbättrad psykisk hälsa genom bättre och samordnat stöd för kommunens invånare.

För att bedöma statusen av uppdraget kommer aktiviteter och åtgärder att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning.

Uppdrag: 4.9 Stärk det förebyggande arbetet mot ungdomars bruk av alkohol, spel, narkotika och andra droger samt utveckla samverkan med Region Uppsala och polismyndigheten kring barn och ungdomar med missbruksproblem. (SCN, KTN och UBN)

Socialnämnden ansvarar för kommunens förebyggande arbete mot alkohol, narkotika, doping, tobak och spel (ANDTS). Socialförvaltningens uppdrag gällande missbruk innefattar både förebyggande och uppsökande arbete i syfte att förhindra att barn och unga far illa. Det är också socialförvaltningen som ansvarar för myndighets-handläggning samt utför insatser för stöd och behandling inom missbruksområdet. Under 2019 ska kommunens drogpolitiska program revideras, vilket samordnas av socialförvaltningen.

Socialnämnden deltar genom ungdomscentrum i samarbetet ”Team Maria Uppsala län” med regionen och kommunerna i Uppsala län. Syftet med samarbetet är att få unga i åldern 13–20 år drogfria genom tidiga insatser. I arbetet ingår att utreda, bedöma och diagnostisera unga med psykisk ohälsa och som även har ett skadligt bruk av alkohol och narkotiska preparat. Samarbetet med hälso- och sjukvården ger goda möjligheter till en bred bedömning av individens behov. Inom verksamheten finns möjlighet att erbjuda abstinensbehandling för att bryta ett allvarligt missbruk. Teamet vill även öka kunskapen om unga och skadligt bruk av alkohol och narkotiska preparat inom verksamhetsområdet psykiatri.

Socialnämnden bidrar även i det förbyggande arbetet mot alkohol, narkotika, doping, tobak och spel genom samverkansarbete med utbildningsförvaltningen och genom SSPF som har beskrivits under uppdrag 4.4.

Under 2019 kommer kommunens samverkansavtal med polisen att revideras. Ytterligare fokus på ANDTS-frågor i avtalet är en förutsättning för att lyckas med uppdraget.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Revidering av det drogpolitiska programmet samt komplettera med handlingsplan. Detta görs i samarbete med avdelningen för social hållbarhet inom kommunledningskontoret.	Drogpolitiskt program	Ett långsiktigt och hållbart arbete för att minska negativa effekter kopplat till ANDTS.
Medverka i och följa upp arbetet med Team Maria Uppsala län, samt utvärdera en ev fortsatt förlängning.	Verksamhetsplan närvårdssamverkan	Att fler unga i åldern 13–20 år med psykisk ohälsa blir drogfria.

För att bedöma statusen av uppdraget kommer aktiviteter och åtgärder med koppling till ovan nämnda styrdokument att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning.

Kommunfullmäktiges uppdrag 4.9: Stärkt det förebyggande arbetet mot ungdomars bruk av alkohol, spel, narkotika och andra droger samt utveckla samverkan med Region Uppsala och polismyndigheten kring barn och ungdomar med missbruksproblem. (SCN, KTN och UBN)

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			

Antal aktualiserade barn och ungdomar gällande oro kring ANDTS

Uppdrag: 4.11 Öka kännedomen och medvetenheten om barns rättigheter genom att genomföra ett kompetenslyft om barnrätt inom kommunens verksamheter.

Den 1 januari 2020 blir FN:s barnkonvention svensk lag. Av Mål och budget 2019–2021 följer att kommunen ska vara väl rustad inför detta och bidra till att barns möjlighet till dialog och delaktighet förbättras. Det innebär att nämnder och bolag ska identifiera behov av kompetenslyft och säkra fortbildning. Kommunstyrelsen ansvarar för att ta fram utbildningsmaterial kopplat till bland annat barnkonventionen samt en plan för genomförande av utbildning. Socialnämnden arbetar med att se över behovet av kompetenslyft bland medarbetarna och förtroendevalda för att säkerställa att kunskap och kompetens finns för att hantera den kommande lagstiftningen.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
I samverkan med kommunstyrelsen identifiera behov av kompetenslyft inom barnrätt och säkra fortbildning.	Program för Uppsala kommuns barn och ungdomspolitik.	Fler medarbetare har kunskap inom barnrätt
Säkerställa att konsekvenser för barn analyseras vid alla beslut som rör barn.	Program för Uppsala kommuns barn och ungdomspolitik.	Säkerställer att socialnämnden följer lagstiftningen på området.

För att bedöma statusen av uppdraget kommer aktiviteter och åtgärder med koppling till ovan nämnda styrdokument att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning. Genom uppföljningen ska säkerställas att berörda medarbetare har gått utbildningen.

Uppdrag: 4.14 Intensifiera arbetet med att förebygga hedersrelaterat våld och förtryck (SCN, UBN, OSN och KTN)

Socialnämnden ansvarar för den sakpolitiska frågan våld i nära relationer, till vilket hedersrelaterat våld och förtryck hör.

I Mål och budget 2019–2021 har socialnämnden tilldelats 1 miljon kr i syfte att arbeta förebyggande mot hedersrelaterat våld och förtryck. Under 2019 kommer socialnämnden att arbeta med insatser utifrån resultatet av rapporten UNG 018. I rapporten har kartlagts hur situationen ser ut för Uppsalas ungdomar när det gäller våldsutsatthet med särskilt fokus på hedersrelaterat våld och förtryck och dess olika uttrycksformer. Nämndens arbete omfattar bl a ett kompetenslyft för medarbetare inom socialförvaltningen och annan berörd personal som kommer i kontakt med hedersrelaterat våld och förtryck.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Arbeta med insatser utifrån resultat av kartläggningen av hedersförtryck och våld.	Handlingsplan mot kvinnofridskränkningar, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.	Att säkerställa att handläggare inom förvaltningen, samt övrig berörd personal har tillräcklig kunskap och kompetens för att möta kommuninvånarnas behov av stöd, skydd och behandling. Berörda medarbetare ska också kunna fatta välgrundade och likvärdiga beslut.
Öka medvetenheten om hedersrelaterat våld bland personal och särskilt bland dem som har en lagstadgad skyldighet att anmäla oro för barn.	Handlingsplan mot kvinnofridskränkningar, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.	Fler barn får bestämma över sina liv.

För att bedöma statusen av uppdraget kommer aktiviteter och åtgärder med koppling till ovan nämnda styrdokument att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning.

Idag görs få orosanmälningar med anledning av hedersrelaterat våld och förtryck, vilket bl a kan bero på okunskap hos dem som möter målgruppen. Genom att mäta antalet orosanmälningar som skett med anledning av hedersrelaterat våld och förtryck, kan nämnden utvärdera om medvetenhet och kunskap har ökat hos berörda medarbetare.

Kommunfullmäktiges uppdrag: 4.14 Intensifiera arbetet med att förebygga hedersrelaterat våld och förtryck						
Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			
Antalet orosanmälningar med anledning av hedersrelaterat våld och förtryck						

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 5

Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete

Uppdrag: 5.5 I större utsträckning använda kommunens egna sysselsättnings- och arbetsmarknadsverksamheter för intern service.

Kommunen bedriver egna sysselsättnings- och arbetsmarknadsverksamheter i syfte att erbjuda arbete till personer som annars riskerar att stå utanför arbetsmarknaden. För att stödja detta har socialnämnden som mål att använda den interna servicen i sin verksamhet så långt det är möjligt, det gäller t ex fika m m.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Använda kommunens interna service i alla verksamheter där det är möjligt.		Människor som riskerar att stå utanför arbetsmarknaden får sysselsättning.

För att bedöma statusen av uppdraget kommer aktiviteter och åtgärder att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning.

Uppdrag: 5.9 Fortsätta utvecklingen av en egenförvaltd bostadssocial resurs med 2 000 bostäder med tillhörande boendekedja för prioriterade målgrupper för att minska tillfälliga och dyra boendelösningar. (KS, Bostadsförmedlingen, SCN och AMN)

Uppsala kommun arbetar för ett ökat utbud av bostäder som kan möta den förväntade befolkningsökningen, men också för att bostadsmarknaden ska vara flexibel med ett mångfaldigt utbud. Målsättningen är att kommunen ska skapa förutsättningar för att det årligen byggs 2000 till 3000 nya bostäder.

Socialstyrelsens senaste kartläggning av hemlöshet visade att det i Uppsala finns ett stort antal människor som står utanför bostadsmarknaden. I kartläggningen redovisades 924 personer som hemlösa och av dem var 60 personer akut hemlösa och hänvisade till härbärgen. 741 personer hade ett boende ordnat genom socialtjänsten. För socialnämnden är det viktigt att kunna erbjuda personer i hemlöshet eller i sociala bostäder stöd för att delta i samhällslivet på jämlika villkor. I syfte att motverka hemlöshet har socialnämnden i Mål och budget 2019–2021 tilldelats 3,3 miljoner kronor. Som ett led i kommunens satsning för att motverka hemlöshet ingick socialnämnden ett Idéburet offentligt partnerskap (IOP) med Uppsala stadsmission under hösten 2018.

I kommunen behövs fler boendelösningar, boendeformer och utvecklade vårdkedjor för nämndens målgrupp, men bostads- och lokalbristen är i sammanhanget en utmaning. Bristen på bostäder medför kostnadsdrivande och långa insatslösningar då familjer, ungdomar och vuxna inte kommer vidare i nästa steg av stöd och behandling. Socialnämnden deltar i planeringen av bostadsbehovet och lokalförsörjningen med andra nämnder i kommunen. Under hösten 2018 tog socialnämnden fram en lokal- och bostadsförsörjningsplan för sociala behov i samverkan med kommunstyrelsen. Planen, som ska revideras årligen, utgår från verksamhetens behov av bostäder. I november 2018 beslutade socialnämnden att anta planen såsom nämndens behov av lokaler och bostäder.

Socialförvaltningen ska arbeta med att förbättra och effektivisera boendekedjan för vuxna. Som ett led i detta ska ett nytt arbetssätt införas som utgår från att individens behov av stöd ska styra boendeinsatsen i högre grad än vad som görs idag. Utgångspunkten ska vara att en person endast ska bo på stödboende då sådant behov finns.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Uppdatera och revidera lokal- och bostadsförsörjningsplanen för sociala behov inför 2020.	Lokal- och bostadsförsörjningsplan för sociala behov	Fler invånare ur socialnämndens målgrupp får bostad och boendekedjan effektiviseras.
I samverkan med kommunstyrelsen utreda en förbättring av boendekedjan för socialförvaltningens målgrupper.	Lokal- och bostadsförsörjningsplan för sociala behov	Fler invånare ur socialnämndens målgrupp får bostad och boendekedjan effektiviseras.
Fortsätta arbetet mot minskad hemlöshet i enlighet med IOP mellan socialnämnden och Uppsala stadsmission.		Fler invånare ur socialnämndens målgrupp får bostad och hemlösa i Uppsala får ökat stöd.

För att bedöma statusen av uppdraget kommer aktiviteter och åtgärder med koppling till ovan nämnda styrdokument att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning. Uppsala stadsmissions arbete redovisas direkt till nämnden.

Kommunfullmäktiges uppdrag: 5.9 Fortsätta utvecklingen av en egenförvaltd bostadssocial resurs med 2 000 bostäder med tillhörande boendekedja för prioriterade målgrupper för att minska tillfälliga och dyra boendelösningar

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			
Genomsnittlig placeringstid på stödboende för vuxna						
Kostnad för nämndens stödboenden för vuxna						
Andel invånare placerade på stödboenden						

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 6

Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande

Nämndmål: Fler barn i social utsatthet klarar sin utbildning

Utbildning är en viktig förutsättning för att minska risken för social utsatthet på kort och lång sikt. Barn som placerats i familjehem alternativt hem för vård eller boende (HVB) har stora problem med skolgång samt sämre fysisk och psykisk hälsa än genomsnittet. Därför är det viktigt att barns utveckling, lärande och hälsa uppmärksammas, särskilt vid planering och genomförande av placering utanför hemmet.

Socialnämnden arbetar för att förbättra hälsan hos placerade barn och för att de ska nå kunskapskraven i skolan. Under hösten 2018 fastställde Närvårdssamverkan Uppsala (NSU) en ny rutin för placerade barns skolgång och hälsa. Syftet med rutinen för placerade barns skolgång och hälsa är att tydliggöra kommunens och regionens gemensamma ansvar för barn som är placerade i familjehem eller HVB och deras skolgång samt hälsa. Arbetet sker i samverkan med utbildningsnämnden och regionen. Socialnämnden ska implementera den nya rutinen under 2019.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Implementera rutinen för placerade barns skolgång och hälsa genom att säkerställa att berörda medarbetare får kännedom och kunskap om denna.		Alla barn som är placerade ska få det stöd de behöver för att kunna nå kunskapskraven i skolan samt få sina behov av tandvård och hälso- och sjukvård tillgodosedda.
I samverkan med utbildningsnämnden och omsorgsnämnden arbeta med skolkoordinatorer för att öka skolnärvaron.	Verksamhetsplan närvårdssamverkan	Ökad skolnärvaro bland elever som har hög problematisk frånvaro
I samverkan med utbildningsnämnden kartlägga problematik med lång skolfrånvaro	Verksamhetsplan närvårdssamverkan	Ökad skolnärvaro bland elever som har hög problematisk frånvaro

För att bedöma statusen av uppdraget kommer aktiviteter och åtgärder redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning.

Nämndmål: Fler barn i social utsatthet klarar sin utbildning						
Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			
Andel placerade barn med orosanmälan kopplad till hög frånvaro eller ej fungerande skolgång						
Andel placerade barn med orosanmälan kopplad till att barnets fysiska eller psykiska hälsa har försämrats						

Uppdrag: 6.13 Genomföra projekt där tre alternativ - supermentorer, utökad elevhälsa och socialsekreterare med placering i skolan – prövas. (UBN och SCN)

Socialnämnden deltar i flera aktiviteter tillsammans med utbildningsnämnden i syfte att förebygga att unga hamnar i utanförskap, droger, kriminalitet och radikalisering. Socialnämnden kommer att delta i projekt för att pröva placering av socialsekreterare i skolan.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Anställa socialarbetare med placering i grundskolan i Gottsunda och Valsätra.	Handlingsplan - Gottsunda/Valsätra	Att barn och ungdomar med riskbeteende i mellan- och högstadiet i tidigt skede uppmärksammas och får stöd.

För att bedöma statusen av uppdraget kommer aktiviteter och åtgärder med koppling till ovan nämnda styrdokument att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning.

6.13 Genomföra projekt där tre alternativ - supermentorer, utökad elevhälsa och socialsekreterare med placering i skolan – prövas. (UBN och SCN)

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			
Andel aktualiserade barn och ungdomar						
Andel orosanmälningar från grundskolan						

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 7

Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet

Uppdrag: 7.1 Pröva möjligheten till samordning för hjälp med och stöd i myndighetskontakter i syfte att underlätta för personer med funktionsnedsättning och deras anhöriga. (OMN, UBN, SCN och PBN)

I Mål och budget 2019–2021 framgår att kommunens målsättning ska vara att invånarna i Uppsala kommun har möjlighet till ett aktivt liv och att alla har rätten att bestämma över sitt liv och styra sin vardag. Stöd, vård och omsorg ska ha god kvalitet och utformas utifrån individens behov och förutsättningar. Socialnämnden deltar i detta genom att pröva möjligheten till samordning av myndighetskontakter i samverkan med andra nämnder.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
I samverkan med omsorgsnämnden, utbildningsnämnden och plan- och byggnadsnämnden, pröva möjligheten till samordning för hjälp med och stöd i myndighetskontakter i syfte att underlätta för personer med funktionsnedsättning och deras anhöriga.	Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Personer med funktionsnedsättning har lättare att få hjälp och stöd vid myndighetskontakter.

För att bedöma statusen av uppdraget kommer aktiviteter och åtgärder med koppling till ovan nämnda styrdokument att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning.

Kommunfullmäktiges uppdrag: 7.1 Pröva möjligheten till samordning för hjälp med och stöd i myndighetskontakter i syfte att underlätta för personer med funktionsnedsättning och deras anhöriga. (OMN, UBN, SCN och PBN)

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			
Medborgarnas uppfattning om det stöd och den hjälp som utsatta personer får i kommunen						

Uppdrag: 7.2 I syfte att skapa fler träffpunkter och möjlighet till anpassad friskvård utreda villkor samt finansiering för möjliga partnerskap med det civila samhället och näringslivet. (KS, ÄLN, SCN, OSN och IFN)

Socialnämnden arbetar aktivt för ett gott samarbete med det civila samhället bl a genom Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP) och genom att bevilja föreningsbidrag. Under hösten 2018 ingick socialnämnden IOP med Uppsala stadsmission om stöd till vuxna som lever i social utsatthet. Som en del i detta ska Uppsala stadsmission driva träffpunkt.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Fortsätta arbetet med träffpunkter i enlighet med IOP mellan socialnämnden och Uppsala stadsmision.		Socialnämndens arbete mot målgruppen kompletteras med civilsamhällets kunskaper och möjligheter. Målsättningen är att individerna får ett stöd som bättre passar deras behov.

För att bedöma statusen av uppdraget kommer aktiviteter och åtgärder att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning.

Uppdrag: 7.3 Öka möjligheten till inflytande och egenmakt så att stöd och insatser bättre motsvarar behoven.

Socialnämndens verksamhet ska vara tillgänglig, begriplig och möta invånarnas behov. Idag ställer invånarna högre krav på kommunens insatser, service och bemötande. Det är därför viktigt att undersöka hur invånarna upplever nämndens tjänster och att de får möjlighet till inflytande över de insatser som de är föremål för så att insatserna på bästa sätt kan möta individernas behov av stöd.

Det är i sammanhanget viktigt att stärka egenmakten och inflytandet hos personer i behov av stöd genom att stödja, träna och stimulera individernas intresse för att uttrycka och föra fram sina behov och önskemål. Socialnämnden arbetar med brukarinflytande i olika former, t ex genom brukarundersökningar, ungdomsråd för ensamkommande barn och brukarrevisioner för vuxna personer med beroendeproblematik. Arbetet med denna form av inflytande behöver ständigt utvecklas för att möta målgruppernas behov och intressen.

För att möjliggöra att barn och unga kan påverka sin egen situation och därmed få ökad delaktighet, ska arbetet med att utveckla former och modeller för delaktighet och brukarinflytande för barn och ungdomar i åldrarna 0–18 år prioriteras.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Säkerställa brukarinflytande hos nämndens målgrupper med prioritering av barn och ungdomar i åldern 0–18 år.	Barn- och ungdomspolitiska programmet Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Säkerställer inflytande och egenmakt hos personer som får stöd samt att insatserna motsvarar målgruppernas behov av stöd.

För att bedöma statusen av uppdraget kommer aktiviteter och åtgärder med koppling till ovan nämnda styrdokument att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning. Uppföljningen sker i anslutning till brukarenkäterna som görs årligen.

7.3 Öka möjligheten till inflytande och egenmakt så att stöd och insatser bättre motsvarar behoven.

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			

Andel individer som upplever att de har kunnat påverka vilken typ av hjälp de har fått av socialtjänsten:

a: Barn 0–12 år

b: Ungdomar 13–20 år

c: Vuxna med missbruksproblem

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 8

Uppsalas invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället

Uppdrag 8.7 Ta fram en informationshanteringsplan som utifrån verksamheternas processer stödjer en effektiv, rättssäker och digital informationshantering.

Syftet med informationshanteringsplanen är att kvalitetssäkra och underlätta hanteringen av kommunens information och handlingar, från det att de inkommer och upprättas tills det att de arkiveras eller gallras. Planen bör även fungera som gallringsbeslut för de uppräknade handlingstyperna. Socialnämnden påbörjade arbetet under 2018 och det kommer att slutföras under 2019.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Fortsätta arbetet med att ta fram en informationshanteringsplan som utifrån verksamheternas processer stödjer en effektiv, rättssäker och digital informationshantering och påbörja implementering.		Hanteringen av kommunens information och handlingar sker på ett korrekt sätt.

För att bedöma statusen av uppdraget kommer aktiviteter och åtgärder att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning.

Uppdrag: 8.8 Utveckla arbetet med brukarrevisioner och andra former av brukarmedverkan vid verksamheternas kvalitetsarbete. (OSN och SCN)

Som framgår under bland annat uppdrag 7.3 arbetar socialnämnden med att undersöka hur personer som får stöd upplever nämndens tjänster och att säkerställa att de får möjlighet till inflytande över de insatser de är föremål för. Nämnden behöver även säkerställa att invånarna har möjlighet till inflytande över utvecklingen av nämndens verksamhet.

Eftersom socialnämndens insatser är individinriktade och ska anpassas utifrån individens behov är en uppföljning med den som berörs av insatsen det viktigaste instrumentet för brukarmedverkan. Genom brukarmedverkan används individernas kunskap för att förbättra de insatser som nämnden erbjuder och är ett verktyg för kvalitetsarbete och verksamhetsutveckling. Målsättningen är att ständigt utveckla och förbättra verksamheterna så att insatserna möter målgruppernas behov av stöd på bästa sätt. Genom att personer med egen erfarenhet av nämndens insatser är med och påverkar verksamhetsutvecklingen kan nämnden också säkerställa att personerna som får stöd har delaktighet och inflytande.

För att möjliggöra att barn och unga kan påverka sin egen situation och därmed få ökad delaktighet, ska arbetet med att utveckla former och modeller för brukarundersökningar och brukarrevisioner för barn och ungdomar i åldrarna 0–18 år prioriteras.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
<p>Ta fram en planering för hur brukarsynpunkter ska samlas in, analyseras och leda till att insatser bättre motsvarar behovet av stöd hos nämndens målgrupper. Arbetet ska prioriteras för barn och unga mellan 0–18 år.</p>	<p>Barn och ungdomspolitiska programmet</p> <p>Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning</p>	<p>Säkerställer inflytande och egenmakt hos personer som får stöd samt att insatserna motsvarar målgruppernas behov av stöd.</p>

För att bedöma statusen av uppdraget kommer aktiviteter och åtgärder med koppling till ovan nämnda styrdokument att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 9

Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala

Nämndmål: Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv. Alla medarbetare ska ges förutsättningar för att ta eget ansvar för sin arbetsmiljö. Medledarskap är förutsättningen för att alla ska kunna göra skillnad, arbeta tillsammans och välkomna nyskapande.

Med ett ökat ärendetryck, begränsade resurser och höga krav på kvalitet i verksamheten finns en risk att den arbetsrelaterade ohälsan ökar och att arbetsmiljöarbetet blir mer reagerande än förebyggande. Kommunens arbetsmiljöarbete ska i första hand vara hälsofrämjande och förebyggande. Antalet medarbetare med upprepad korttidssjukfrånvaro ska minska.

God organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö utvecklas genom en löpande dialog mellan chefer och medarbetare. Alla medarbetare är medledare när det kommer till sin egen arbetsmiljö och arbetssituation. Medledarskap står för det ansvar för arbetsmiljö och arbetssituation som varje medarbetare, oavsett roll, har. En god och fungerande arbetsmiljö för alla är en förutsättning för en fungerande verksamhet.

Nämnder och förvaltningar ska regelbundet följa upp arbetsmiljön och arbetsmiljöarbetet i verksamheten. Strukturella, organisatoriska och kunskapsmässiga förutsättningar ska alltid granskas. Syftet är att successivt förbättra möjligheterna för chefer att ta det ansvar för verksamhet, ekonomi, personal och arbetsmiljö som åligger dem. Dialogen mellan olika chefsnivåer är lika viktig som dialogen mellan chefer och medarbetare. Delegationsordning och fördelning av arbetsmiljöuppgifter måste matcha varandra. Chefens möjlighet att fullgöra de arbetsmiljöuppgifter hen är ålagd måste åtföljas av tillräckliga befogenheter och resurser. Om en chef inte kan lösa en arbetsmiljöfråga, måste returneringen fungera väl.

Systematik och väl fungerande rutiner är en garant för att kommunen ska kunna säkerställa en god organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö för alla chefer och medarbetare. Respektive nämnd och förvaltning ansvarar för att säkerställa att det systematiska arbetsmiljöarbetet bedrivs och följs upp enligt beslutad fördelning och arbetssätt.

Kommunstyrelsen har en särskild tillsynsplikt för kommunens arbetsmiljö. Därför kommer styrelsen särskilt följa upprepad korttidssjukfrånvaro, hållbart medarbetarengagemang samt arbetsskador på kommunövergripande nivå under perioden.

Kompetensförsörjningen är en av socialnämndens största utmaningar. I syfte att säkra kompetensförsörjningen inom barn- och ungdomsvården har nämnden drivit Projekt kursändring tillsammans med Akademikerförbundet SSR och Vision. Socialförvaltningen kommer att fortsätta arbetet med de utvecklingsåtgärder som projektet har identifierat.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Chefer och medarbetare ska uppmuntras till en hälsosam livsstil. Kommunens arbetsmiljöarbete ska i första hand vara hälsofrämjande och förebyggande.		
Systematiskt arbetsmiljöarbete - med välfungerande rutiner. Systematik och välfungerande rutiner är en garant för att kommunen ska kunna säkerställa en god organisatorisk, social arbetsmiljö såväl som fysisk arbetsmiljö för alla chefer och medarbetare. Respektive nämnd och förvaltning ansvarar för att säkerställa att det systematiska arbetsmiljöarbetet bedrivs och följs upp enligt fastlagd fördelning och beslutade metodiker/rutiner.		
Dialog mellan chef och medarbetare om mål, förutsättningar och utveckling. God organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö utvecklas bäst i regelbunden dialog mellan chefer och medarbetare.		
Strategisk och taktisk förmåga att förändra och förbättra förutsättningar som krävs för en god arbetsmiljö. Nämnder och förvaltningar ska regelbundet följa upp arbetsmiljön och arbetsmiljöarbetet i den verksamhet man är satt att styra och leda.		
Tillvarata erfarenheter och kunskaper av Projekt kursändring.	Näringslivsprogram för Uppsala kommun 2018	Möjligheterna att rekrytera och behålla socialsekreterare ökar.

För att bedöma statusen av uppdraget kommer aktiviteter och åtgärder att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning. Medarbetarenkäten är en del i uppföljningen av nämndmålet.

Nämndmål: Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv. Alla medarbetare ska ges förutsättningar för att ta eget ansvar för sin arbetsmiljö. Medledarskap är förutsättningen för att alla ska kunna göra skillnad, arbeta tillsammans och välkomna nyskapande.

Indikatorer	Nuvärde			Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män			
Andel medarbetare som utnyttjar friskvårdsbidraget						
Sjukfrånvaro totalt i procent						
Medarbetare som har många frånvarotillfällen under de senaste 12 månaderna (6 eller fler), andel						
Antal socionomer inom barn- och ungdomsvården						

Nämndmål: Ett kulturbärande ledar- och medarbetarskap möjliggör verksamhetsutveckling och medledarskap och allas del i att göra skillnad, arbeta tillsammans och välkomna nyskapande

I en utmanande omvärld med stort förändringstryck - som exempelvis demografiska förändringar, kvalitetskrav och ekonomiska förutsättningar - blir det allt viktigare att ställa om, förändra och utveckla den kommunala verksamheten.

Med dessa utmaningar är ledares och medarbetares förmåga och förutsättningar för att leda och visa medledarskap för förbättring, nyskapande och förändring avgörande framgångsfaktorer. För att våra ledare och medarbetare ska lyckas i sina uppdrag måste grundläggande organisatoriska och strukturella förutsättningar vara på plats. Dessa förutsättningar utgör grunden för att alla ska kunna driva dagliga förbättringar och utveckla verksamheten i dialog.

Ledarskapet baseras på förtroende, tillit och medskapande där förväntade ledarbeteenden bygger på vår gemensamma värdegrund. En rimlig omfattning på chefens uppdrag är avgörande för att chefer ska uppleva att de har ett hållbart arbetsliv och ett attraktivt uppdrag. Chefsuppdraget ska vara tydligt vad gäller ansvar, mandat och villkor.

Kommunen ska arbeta långsiktigt och strukturerat med chefs- och ledarutveckling och ha tydliga processer för ersättningsplanering, rekrytering av chefer och karriäromställning för chefer och ledare. Introduktionen av nya chefer har hög kvalitet och leder till fortsatt utveckling med individuella utvecklingsplaner.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Sätta tydliga gemensamma förväntningar på ledarbeteenden.		
Säkerställa att chefs- och ledaruppdragets ansvar och omfattning är rimligt och hanterbart.		
Säkerställa att chefs- och ledarförsörjning sker på ett långsiktigt och strukturerat sätt.		

För att bedöma statusen av uppdraget kommer åtgärder och aktiviteter att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning. Medarbetarenkäten är en del i uppföljningen av nämndmålet.

Uppdrag: 9.6 Intensifiera arbetet med att åtgärda strukturella skillnader på grund av kön.

En annan del av nämndens övergripande jämställdhetsarbete gäller att åtgärda strukturella skillnader på grund av kön. Nämnden kommer under 2019 att kartlägga om det föreligger sådana skillnader.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Kartlägga och omhänderta strukturella skillnader i organisatoriska och sociala förutsättningar.		

För att bedöma statusen av uppdraget kommer aktiviteter och åtgärder att redovisas i enlighet med kommunens riktlinjer för uppföljning.

Budget 2019

Nämndens driftbudget

SOCIALNÄMNDEN (SYSTEMLEDARE)			
Belopp i tkr kronor (vänt belopp)	Beslutad budget 2018	Prognos 2018	Budget 2019
Taxor och avgifter exkl. egen nämnd	1 888	1 940	1 606
Statsbidrag	199 781	214 964	130 828
Försäljning verksamhet andra kommuner samt övriga externa intäkter	19 260	22 782	21 774
Övriga kommuninterna intäkter	4 157	2 794	927
Summa intäkter	225 086	242 480	155 135
Lämnade bidrag	-20 572	-24 382	-15 468
Köp av huvudverksamhet inom egen nämnd	-216 818	-203 829	-206 147
Köp av huvudverksamhet externa utförare	-304 355	-307 948	-285 695
Övriga kostnader	-369 328	-381 191	-369 511
Avskrivningar	-1 699	-1 609	-1 001
Summa kostnader	-912 772	-918 959	-877 821
Finansiella intäkter	1	1	2
Finansiella kostnader	-74	-70	-55
Summa nettokostnader¹	-687 759	-676 549	-722 739
Kommunbidrag			
Politisk verksamhet (1)	4 747	4 747	4 723
Infrastruktur, skydd m.m (2)			
Fritid och kultur (3)			
Pedagogiska verksamheter (4)			
Vård och omsorg (5)	671 332	671 332	701 395
Särskilt riktade insatser (6)	11 680	11 680	16 621
Affärsverksamhet (7)			
Kommunledning och gemensam verksamhet (8)			
Summa kommunbidrag	687 759	687 759	722 739
Resultat	0	11 210	0

1) Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

SOCIALNÄMNDEN (EGEN REGI)				
	Utfall	Beslutad	Prognos	Budget
<i>Belopp i tkr kronor (vänt belopp)</i>	2017	budget 2018	2018	2019
(Taxor och avgifter)	1 565	1 999	1 612	1 637
Statsbidrag	3 730	2 987	4 318	3 861
Försäljning verksamhet andra kommuner samt övriga externa intäkter	12 846	12 776	15 598	13 421
Nämndinterna intäkter	234 309	216 813	203 836	206 147
Övriga kommuninterna intäkter	4 741	4 157	2 320	1 416
Summa intäkter	257 191	238 732	227 683	226 482
Personalkostnader	-169 984	-172 650	-163 432	-157 600
Lokalhyror	-31 681	-33 593	-31 382	-34 388
Övriga kostnader	-62 384	-34 936	-28 144	-34 346
Avskrivningar	-164	-108	-136	-142
Summa kostnader	-264 215	-241 287	-223 094	-226 476
Finansiella intäkter	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-13	-3	-7	-5
Resultat	-7 037	-2 558	4 583	0

Nämndens investeringar

Mnkr	2019
Pågående	0
Nya objekt	3,5
Summa	3,5